

„Bajki i bajeczki...Dlaczego warto czytać dzieciom?”

Dzisiejszy świat narzuca człowiekowi styl życia, w którym brakuje czasu na rzeczy „ważne”. Często zastępujemy kontakt z drugim człowiekiem na rzecz komputera czy telewizora, zapominając, że człowiek to przecież jednostka żyjąca w społeczeństwie, a nie w oderwaniu od niego. Szczególnie ważne jest budowanie relacji z dzieckiem. Istnieje wiele form spędzania czasu z dziećmi - ich wybór zależy zarówno od preferencji samego dziecka, ale też od osoby dorosłej, która ten czas z nim dzieli. Dorośli często zastanawiają się, co wybrać z repertuaru tak licznych propozycji, zapominając o tych najprostszych, a zarazem najważniejszych. W dobie telewizji, internetu, gier komputerowych trudno nam przypomnieć sobie o książkach. A przecież czytanie jest doskonałym sposobem na pogłębienie więzi emocjonalnej z dzieckiem, jest również wspaniałą chwilą relaksu dla dziecka i dorosłego. Ponadto czytanie rozwija kompetencje językowe, logiczne myślenie, wyobraźnię i pamięć, uczy adekwatnych do sytuacji zachowań. Zasadniczą zaletą jest również to, że pozwala dziecku nabywać umiejętności odróżniania dobra od zła - buduje prawidłowy system wartości.

Zawarte w książkach historie często mają właściwości terapeutyczne - pomagają rozwiązywać dziecięce problemy, pokonywać trudności. Oczywiście ważny jest odpowiedni wybór literatury. Jakimi kryteriami posługiwać się przy wyborze?

Warto pamiętać by czytać dziecku to, co sami wcześniej przeczytaliśmy. Ważne jest też kryterium wieku dziecka. Mniejszym dzieciom nie powinniśmy czytać zbyt długich bajek, bo mogą szybko się znudzić. Należy wziąć pod uwagę również preferencje i zainteresowania dziecka. Warto sięgnąć po konkretnie skonstruowane i dopasowane do problemu bajki czy opowiadania terapeutyczne. Możemy wybrać odpowiednią lekturę z licznych pozycji dostępnych na rynku. Bajki, opowiadania terapeutyczne są tak skonstruowane by dać konkretną odpowiedź na istniejący problem dziecka. Dlaczego warto sięgać po bajki i opowiadania terapeutyczne? Bo dzięki nim dziecko ma szansę rozwiązać własny problem, poradzić sobie z trudnymi emocjami, odnieść sukces, uwierzyć w siebie i we własne możliwości.

Ponadto dzieci uwielbiają słuchać historii, które mówią o nich samych. Historii, gdzie główni bohaterowie mają podobne cechy, zachowania, przeżywają podobne uczucia.

Dziecko słuchając bajki o przeżyciach towarzyszących postaciom, utożsamia się z nimi, bierze z nich przykład. Postać zmagająca się z przeciwnościami losu staje się dziecku bliska, staje się jego przyjacielem. Bohater, z którym utożsamia się dziecko, powinien przeżywać podobne lub takie same emocje, powinien aktywnie poszukiwać rozwiązań, dokonywać wyborów. A jednocześnie nie musi być idealny, może też popełniać błędy.

Co zrobić, gdy trudno znaleźć historię odpowiadającą problemom dziecka i pasującą do niego samego? Możemy ją stworzyć samodzielnie. Jak to zrobić? Na początku należy wziąć pod uwagę to nad czym chcemy pracować np.: z nadmierną nieśmiałością dziecka, lękiem, związanym z nową sytuacją (pójście do przedszkola, hospitalizacja, wizyta u dentysty itp.), trudnościami emocjonalnymi związanymi z narodzeniem się nowego dziecka w rodzinie czy rozwodem rodziców. Co jest istotne?

Ważne jest by dziecko mogło utożsamić się z głównym bohaterem, który przeżywa podobne do niego trudności. Bohaterem może być zarówno osoba (dziewczynka, chłopczyk), jak również zwierzątko, zabawka (np. miś, auto). To czy zabierzemy dziecko w świat ludzi, zwierząt, roślin, maszyn czy zabawek zależy przede wszystkim od preferencji dziecka, odpowiedzi na pytania: „Co moje dziecko lubi?”, „W której historii najlepiej się odnajdzie?”, „Jak stworzyć bohatera podobnego do dziecka?”, „Jakie przygody powinien przejść bohater, by razem z dzieckiem rozwiązać problem swój i dziecka?”. Istotne jest by podążać za dzieckiem w trakcie czytania czy opowiadania stworzonej przez nas historii. Podążać to znaczy obserwować jego reakcje emocjonalne, zachowanie. Patrzyć czy to, co prezentujemy dziecku jest mu bliskie, czy mu się podoba, czy wręcz przeciwnie ma obawy, jest znudzone i zniechęcone. Należy pamiętać, że nie należy kurczowo trzymać się szczegółów, ale odpowiadać na to co czuje dziecko i tak prowadzić historię by było zadowolone i chętne do współpracy. Bajka powinna proponować dziecku rozwiązania, których będzie aktywnie poszukiwało. Często w trakcie opowiadania bajki dziecko samo ją kontynuuje, pokazując i mówiąc w jaki sposób ma postąpić konkretna postać. Jest to czytelny sygnał, że zaczyna sobie radzić z trudnościami.

Pamiętajmy o mądrych książkach. Czytając swojemu dziecku przygotowujemy je do życia z innymi ludźmi oraz wyposażamy je w umiejętności poznawania i rozumienia samego siebie.

Rodzicu ! Jeśli potrzebujesz wskazówek, które bajki wybrać dla swojego dziecka lub w jaki sposób samodzielnie je tworzyć zgłoś się do naszej poradni - nasi specjaliści służą pomocą.

Opracowała mgr Wioletta Florek